

NEKROLÓG

Obituary

Jolánkai Márton
(1949-2026)

Jolánkai Márton 1949. március 15-én született Budapesten. Általános iskolai tanulmányait Budapesten végezte, középiskolai éveinek jelentős részét pedig Ghánában, a Navrongo Secondary School-ban és a Tamale Government Secondary School-ban töltötte. Érettségi bizonyítványát a budapesti Toldy Ferenc Gimnáziumban szerezte meg. Egyetemi tanulmányait a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen folytatta, ahol 1973-ban szerzett oklevelet. Diplomája megszerzését követően, 1973 és 1978 között termelőségvetkezeti agronómusként dolgozott a Tárnok Egyesült Mg. Tsz.-ben, majd annak jogutódjában, a Sasad Kertészeti Mg. Tsz.-ben. 1978-ban aspiránsként került az MTA Mezőgazdasági Kutatóintézetébe, ahol Koltay Árpád irányításával kezdte meg növénytermesztési kutatómunkáját. Kandidátusi fokozatának megszerzését

követően 1993-ig kutatói és vezetői beosztásokban tevékenykedett az intézetben. 1993 és 1998 között az MTA Természettudományi Főosztályán tudományszervezési feladatokat látott el.

Oktatói pályája szorosan összefonódott kutatói munkásságával. 1989-től a Pannon Egyetem címzetes docense, 1993-tól címzetes egyetemi tanára volt. 1998-ban egyetemi tanári, majd intézetigazgatói megbízatást kapott a Szent István Egyetem Növénytermesztési Intézetében. 2013-tól haláláig professor emeritusként folytatta aktív oktató- és kutatómunkáját.

Kutatási szakterülete elsősorban a búzatermesztés volt, ezen belül kiemelten foglalkozott a tápanyag- és vízellátás, a növényvédelem, a bioreguláció, valamint a környezetvédelem növénytermesztési vonatkozásaival. Tudományos eredményei jelentősen hozzájárultak a búzatermesztés technológiájának és módszertanának továbbfejlesztéséhez, valamint a környezetkímélő termesztési eljárások kidolgozásához. A tápanyagellátás és a peszticidmaradványok fajtaspecifikus kutatása területén végzett munkája hiánypótló jelentőségű volt.

Tudományos tevékenységét rendkívül kiterjedt publikációs teljesítmény jellemzi: mintegy 680 közlemény fűződik nevéhez, amelyek közül 165 lektorált tudományos folyóiratcikk. Független hivatkozásainak száma: 1708. Számos tan- és szakkönyv írásában, illetve szerkesztésében vett részt, amelyek közül több Nívódíjban részesült. Két szabadalom szerzője, illetve társszerzője volt.

Jelentős szerepet vállalt a tudományos közéletben és a fiatal kutatók támogatásában. Kezdeményezője és alapító tagja volt a 2002-ben létrejött Alpok-Adria tudományos együttműködésnek. A Növénytudományi Doktori Iskola alapítójaként és tisztségviselőjeként meghatározó szerepet töltött be annak működésében, ahol a növénytermesztéstan program vezetését látta el. Témavezetése mellett közel húsz doktorandusz szerzett fokozatot, emellett számos további doktorjelölt tudományos előrehaladását segítette szakmai iránymutatásával.

Az MTA Talajtani, Vízgazdálkodási és Növénytermesztési Bizottságának 1990 óta volt tagja, 1999-től több cikluson keresztül elnöki és titkári tisztséget töltött be. 2004 és 2007 között az MTA Elnökségének választott tagja volt. 2011-től haláláig a Talajtani, Vízgazdálkodási és Növénytermesztési Tudományos Bizottság szavazati jogú tagjaként, az MTA IV. Agrártudományok Osztálya tanácskozási jogú tagjaként, továbbá több hazai és nemzetközi szakmai szervezet tagjaként tevékenykedett. Tagja volt többek között a Magyar Agrártudományi Egyesületnek, az European Association of Agricultural

Economicsnak, az European Society for Agronomynak, az International Scientific Society of Fertilizersnek és az International Soil Tillage Research szervezetnek.

Szakmai elismertségét számos kitüntetés és díj jelezte: Drevnyij Kijev díj (Goszagroprom, Kijev, 1988), Martonvásár Emlékplakett (MTA Martonvásár, 1989), Manninger-émlékérem (1990), Georgikon Emlékérem (PATE, Keszthely, 1997), Golden Award (Delta Academy, Mansoura, 2004), Slovenská Akadémia Vied emlékplakett (2012), Fleischmann Rudolf-díj (2017), Westsik Vilmos-díj (2019), Surányi János-émlékérem (2019), valamint Eötvös József-koszorú (2019).

Jolánkai Márton személyében a magyar növénytermesztéstudomány meghatározó alakját, kiváló kutatót, elhivatott oktatót és tudományszervezőt veszítettünk el. Tudományos eredményei, iskolateremtő munkássága, valamint a fiatal kutatók támogatásában vállalt szerepe maradandó értékeket képvisel a hazai agrártudományban. Nagy tisztelettel és megbecsüléssel viszonyult a Debreceni Egyetem oktatóihoz, kutatóihoz és hallgatóihoz, valamint azok szakmai és tudományos eredményeihez; e megbecsülés kölcsönös volt. Emlékét a Debreceni Egyetem Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar, Földhasznosítási, Műszaki és Precíziós Technológiai Intézete és a Kerpely Kálmán Doktori Iskola mély tisztelettel és hálával őrzi.

Kakuszi-Széles Adrienn, Nagy János

